

Wrocław, 2 listopada 2016 roku

WK.WR.40.35.2016.344.J

**Pani
Magdalena Międzybrocka
Kierownik
Ośrodka Pomocy Społecznej**

**Pl. Adama Mickiewicza 1
57-250 Złoty Stok**

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2016 r. poz. 561), przeprowadziła w okresie od 16 sierpnia do 9 września 2016 r. kontrolę gospodarki finansowej Ośrodka Pomocy Społecznej w Złotym Stoku.

Zakres badanych zagadnień, okres objęty kontrolą oraz ustalenia przedstawiono szczegółowo w protokole kontroli, podpisanym 9 września 2016 r., którego jeden egzemplarz pozostawiono w jednostce.

Kontrola wykazała liczne nieprawidłowości w zakresie prowadzenia księgowości jednostki w latach 2011 – 2014. Funkcjonujący w jednostce system kontroli zarządczej, o której mowa w art. 68 ust. 1 i 2 ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 ze zm.), w szczególności w zakresie: ochrony zasobów, przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania, delegowania uprawnień oraz zarządzania ryzykiem, nie zapewnił realizacji celów i zadań jednostki w sposób zgodny z prawem, efektywny, oszczędny i terminowy. Zapewnienie funkcjonowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej, zgodnie z art. 69 ust. 1 powołanej ustawy o finansach publicznych należy do obowiązków Kierownika jednostki.

W zakresie księgowości i sprawozdawczości

Ewidencja kosztów była prowadzona w jednostce na kontach 404, 405, które nie zostały wprowadzone do stosowania w „Wykazie kont księgi głównej (...)”, która obowiązywała w jednostce. Zgodnie z art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. a oraz ust. 2 ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2016 r., poz. 1047) jednostka powinna posiadać dokumentację opisującą w języku polskim przyjęte przez nią zasady (politykę) rachunkowości, a w szczególności dotyczące (...) sposobu prowadzenia ksiąg rachunkowych, w tym co najmniej: (...) zakładowego planu kont, ustalającego (...) przyjęte zasady klasyfikacji zdarzeń, (...), wykazu ksiąg rachunkowych (...). Kierownik jednostki (...) aktualizuje dokumentację, o której mowa w ust. 1.

Nie przestrzegano zasady podwójnego zapisu, ponieważ suma sald bilansowych Wn (aktywa) różniła się od sumy sald bilansowych Ma (pasywa) wykazanych w zestawieniach obrotów i sald za lata 2011-2014. Zgodnie z art. 15 ust. 1 powołanej ustawy o rachunkowości konta księgi głównej zawierają zapisy o zdarzeniach w ujęciu systematycznym. Na kontach księgi głównej obowiązuje ujęcie zarejestrowanych uprzednio lub równocześnie w dzienniku zdarzeń, zgodnie z zasadą podwójnego zapisu.

Wystąpiły różnice pomiędzy kwotami wykazanymi w bilansie zamknięcia i bilansie otwarcia na: 31 grudnia 2011 r. – 1 stycznia 2012 r., 31 grudnia 2012 r. – 1 stycznia 2013 r., 31 grudnia 2013 r. – 1 stycznia 2014 r., 31 grudnia 2014 r. – 1 stycznia 2015 r., co naruszało postanowienia art. 13 ust. 5 powołanej ustawy o rachunkowości, w myśl których „przy prowadzeniu ksiąg rachunkowych przy użyciu komputera należy zapewnić automatyczną kontrolę zapisów, przenoszenia obrotów i sald” oraz art. 5 ust. 1 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym wykazane w księgach rachunkowych na dzień ich zamknięcia stany aktywów i pasywów należy ująć w tej samej wysokości, w otwartych na następny rok obrotowy księgach rachunkowych.

Salda kont zespołu „4” Koszty według rodzajów i ich rozliczenie” (404/1 do 404/7, 405/1, 405/2, 405/3, 405/4, 405/8, 405/9) w dniu 31 grudnia 2014 r. zostały przeksięgowane w nieprawidłowych kwotach na konto 860 „Wynik finansowy”, skutkiem czego wynik jednostki był nieprawidłowy. Zgodnie z zasadami funkcjonowania kont zespołu 4 określonych w załączniku nr 3 do rozporządzenia z 5 lipca 2010 r. Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2013 r. poz. 289 ze zm.), salda kont zespołu 4 przenosi się w końcu roku obrotowego na konto 860 „Wynik finansowy”.

W bilansie zamknięcia na 31 grudnia 2011 r. i w bilansie otwarcia na 1 stycznia 2012 r. wykazano saldo Wn konta 750 "Przychody finansowe" w kwocie 213.555,68 zł, w bilansie zamknięcia 2012 r. saldo Wn konta 750 wynosiło 285,91 zł, w bilansie otwarcia 2013 r. wykazano saldo Ma konta 750 w kwocie 13.735,51 zł, tymczasem zgodnie z zasadami określonymi w załączniku nr 3 do powołanego rozporządzenia w sprawie szczególnych zasad rachunkowości (...), konto nie powinno na koniec roku wykazywać salda.

Konta rozrachunkowe: 225 „Rozrachunki z budżetami”, 229 „Pozostałe rozrachunki publicznoprawne”, 231 „Rozrachunki z pracownikami”, 240 „Pozostałe rozrachunki” na koniec roku w bilansie zamknięcia 2011 r., 2012 r., 2013 r. wykazywały salda Wn i Ma, a w bilansach otwarcia następnego roku wykazywano je persaldem. Było to niezgodne z art. 13 ust. 5 powołanej ustawy o rachunkowości, który stanowi, że przy prowadzeniu ksiąg rachunkowych przy użyciu komputera należy zapewnić automatyczną kontrolę ciągłości zapisów oraz przenoszenia obrotów lub sald. Ponadto zgodnie z zasadami funkcjonowania kont rozrachunkowych określonymi w załączniku nr 3

do powołanego rozporządzenia w sprawie szczególnych zasad rachunkowości (...), konta zespołu 2 są kontami dwusaldowymi i powinny wykazywać odrębną kwotę należności (saldo Wn) i odrębnie kwotę zobowiązań (saldo Ma). W świetle art. 7 ust. 3 ustawy o rachunkowości wartości poszczególnych aktywów i pasywów (...) ustala się oddzielnie. Nie można kompensować ze sobą wartości różnych co do rodzaju aktywów i pasywów (...).

Kontrola zapisów księgowych na kontach analitycznych prowadzonych do konta 231 oraz konta 229 wykazała błędne zapisy na tych kontach, zapisy na koncie 231 dokonywane były na podstawie dowodów Pk, których zapisy były niezgodne z kwotami wynikającymi z dowodów źródłowych (list płac), nie wprowadzono do ksiąg operacji gospodarczych, które wystąpiły w październiku i listopadzie 2014 r. (brak naliczenia wynagrodzenia, składek ZUS za październik 2014 r., potrąceń z listy wynagrodzeń oraz listy nagród wypłaconych w miesiącu listopadzie 2014 r.), co naruszało postanowienia art. 4, art. 20 ust. 2 oraz art. 24 ust. 2 i 4 powołanej ustawy o rachunkowości. Powyższe świadczy również o nie przeprowadzeniu inwentaryzacji kont: 231 „Rozrachunki z pracownikami” oraz 229 „Pozostałe rozrachunki publicznoprawne”, co naruszało art. 26 ust. 1 pkt 3 powołanej ustawy o rachunkowości.

Wykazany w ewidencji księgowej jednostki stan środków pieniężnych na rachunkach bankowych na koniec 2011 r. oraz na koniec 2014 r. był niezgodny z sumą środków pieniężnych potwierdzoną przez bank: na koniec 2011 r. konto 130 – „Dochody” wykazywało saldo Wn 157,83 zł, konto 135 Rachunek ZFŚS wykazywało saldo Wn w kwocie 4.639,27 zł, konto 135/1 Rachunek ZFŚS saldo Ma w kwocie 4.420,16 zł, tymczasem na koniec 2011 r. stan środków na rachunku podstawowym wynosił 0 zł, na rachunku ZFŚS wynosił 455,98 zł. Na koniec 2014 r. konto 135 wykazywało saldo Ma 8.061,17 zł, tymczasem na koniec 2014 r. stan środków zgromadzonych na rachunku ZFŚS wynosił 607,83 zł. Taki stan był spowodowany nie ewidencjonowaniem poszczególnych operacji pieniężnych zgodnie z wyciągami bankowymi. Powyższe było niezgodne z zasadami funkcjonowania kont 130, 135 określonymi w załączniku nr 3 do powołanego rozporządzenia w sprawie szczególnych zasad rachunkowości (...), z których wynika, że zapisy na koncie 130 są dokonywane na podstawie dokumentów bankowych, w związku z czym musi zachodzić pełna zgodność zapisów między jednostką a bankiem. Na stronie Wn konta 135 ujmuje się wpływy środków pieniężnych na rachunki bankowe, a na stronie Ma - wypłaty środków z rachunków bankowych. Konto 135 może wykazywać saldo Wn, które oznacza stan środków pieniężnych na rachunkach bankowych funduszy. Zgodnie z art. 24 ust. 1 i 2 powołanej ustawy o rachunkowości księgi rachunkowe powinny być prowadzone rzetelnie, bezbłędnie, sprawdzalnie i bieżąco. Księgi rachunkowe uznaje się za rzetelne, jeżeli dokonane w nich zapisy odzwierciedlają stan rzeczywisty. Wskazane powyżej różnice na kontach 130 i 135 nie zostały ujawnione i wyjaśnione, co świadczy o naruszeniu art. 26 ust. 1 pkt 2 powołanej ustawy o rachunkowości.

W bilansie jednostki sporządzonym wg stanu na 31 grudnia 2014 r. nie zostały podane informacje uzupełniające tj. umorzenie wartości niematerialnych i prawnych, odpisy aktualizujące

należności, umorzenie środków trwałych i pozostałych środków trwałych. Salda należności i zobowiązań wykazane w bilansie jednostki za 2014 r. były niezgodne z saldami wynikającymi z ksiąg rachunkowych. Zgodnie z art. 4 ust. 1 i 1a ustawy o rachunkowości jednostki obowiązane są stosować przyjęte zasady (politykę) rachunkowości, rzetelnie i jasno przedstawiając sytuację majątkową i finansową oraz wynik finansowy. W celu rzetelnego i jasnego przedstawienia sytuacji majątkowej i finansowej oraz wyniku finansowego jednostka jest obowiązana przedstawiać wszelkie dodatkowe informacje konieczne do spełnienia tego obowiązku w informacji dodatkowej. Z § 17 ust. 3 powołanego rozporządzenia w sprawie szczególnych zasad rachunkowości (...) wynika, że bilans powinien zawierać informacje w zakresie ustalonym dla jednostki budżetowej i samorządowego zakładu budżetowego - w załączniku nr 5 do rozporządzenia.

Kwoty zobowiązań ogółem wykazane w sprawozdaniach Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych za 2013 r. i 2014 r. oraz kwota wydatków wykonanych wykazana w sprawozdaniu Rb-28S z za 2014 r. były niezgodne z ewidencją księgową jednostki. Zgodnie z § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. z 2014 r. , poz. 119 ze zm., obecnie Dz.U z 2016 r., poz. 1015) kwoty wykazane w sprawozdaniach powinny być zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej.

Z danych wynikających z ksiąg rachunkowych za 2014 r. wynikało, że wystąpiły przekroczenia wykonania do planu wydatków w poszczególnych rozdziałach i paragrafach w sześciu pozycjach (w rozdziale 85212 § 3110 o 1.133,19 zł, 85219 § 4010 o 480,33 zł, 85219 § 4210 o 950,89 zł, 85219 § 4300 o 656,54 zł, 85219 § 4370 o 0,17 zł, 85219 § 4440 o 0,28 zł). Zgodnie z art. 254 pkt 3 ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych dokonywanie wydatków następuje w granicach kwot określonych w planie finansowym, z uwzględnieniem prawidłowo dokonanych przeniesień i zgodnie z planowanym przeznaczeniem, w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasady uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów.

Objęte kontrolą dowody księgowe (238 przypadków) nie były oznaczone numerem identyfikacyjnym, co było niezgodne z art. 21 ust. 1 pkt 1 powołanej ustawy o rachunkowości. W 20 przypadkach numery identyfikacyjne dowodów księgowych zostały nadane za pomocą ołówka, a 123 dowody księgowe nie posiadały potwierdzenia dokonania kontroli pod względem merytorycznym i formalnym. Powyższe naruszało ust. 3.1. oraz ust. 3.2. Zarządzenia nr 02/2007 Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Złotym Stoku z dnia 1 stycznia 2007 r. w sprawie wprowadzenia Instrukcji obiegu kontroli dokumentów księgowych.

Polecenia wyjazdu służbowego w 3 przypadkach nie posiadały wszystkich niezbędnych informacji, takich jak: pojemność silnika, marka, numer rejestracyjny pojazdu. Powyższy wymóg wynikał z § 4 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 25 marca 2002 r. w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy (Dz.U. Nr 27 poz. 271 ze zm.).

Listy płac z miesiąca września 2013 r., października 2013 r., listopada 2013 r., grudnia 2013 r., października 2014 r., listopada 2014 r., grudnia 2014 r., stycznia 2015 r., lutego 2015 r., marca 2015 r., na podstawie których wypłacono wynagrodzenia nie posiadały: daty ich sporządzenia, sposobu ujęcia w księgach rachunkowych (dekretacja), dat i podpisów stwierdzających sprawdzenie pod względem merytorycznym, formalnym i rachunkowym oraz podpisów osób zatwierdzających (głównego księgowego i kierownika jednostki). Powyższe było niezgodne z art. 21 ust. 1 powołanej ustawy o rachunkowości.

Wydatki dotyczące usług rehabilitacyjnych, logopedycznych i fizjoterapeutycznych sklasyfikowane były w § 4300 „zakup usług pozostałych”, zamiast w § 4280 „zakup usług zdrowotnych”, co stanowiło naruszenie zasad klasyfikowania wydatków budżetowych ustalonych w przepisach rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2014 r. poz. 1053 ze zm.).

W latach 2011 – 2014 ewidencja szczegółowa środków trwałych, prowadzona w księdze inwentarzowej nie spełniała wymogów wynikających z art. 24 ustawy o rachunkowości, ponieważ dokonywane w niej zapisy były niesprawdzalne. Wpisy w księdze inwentarzowej były dokonywane ołówkiem, co stanowiło naruszenie art. 23 ust. 1 ustawy o rachunkowości, który stanowi, że zapisów w księgach rachunkowych dokonuje się w sposób trwały, bez pozostawiania miejsc pozwalających na późniejsze dopiski lub zmiany.

Wartość środków trwałych wg stanu na 31 grudnia 2014 r. ujęta w księdze inwentarzowej środków trwałych była niezgodna z saldem konta 011 „Środki trwałe” (saldo konta 011 było wyższe o 5.634,64 zł), co naruszało art. 16 ust. 1 powołanej ustawy o rachunkowości.

Na dzień 31 grudnia 2014 r. nie przeprowadzono inwentaryzacji drogą otrzymania od banków potwierdzeń prawidłowości wykazanego w księgach rachunkowych jednostki stanu środków pieniężnych zaewidencjonowanych na kontach: 130 „Rachunek bieżący”, 135 „Rachunek zfsś” oraz nie zinwentaryzowano drogą porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikacji wartości składników zaewidencjonowanych na kontach: 020 „Wartości niematerialne i prawne”, 071 „Umorzenie środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych”, 072 „Umorzenie pozostałych środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych, 800 „Fundusz jednostki”, 851 „Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych”, 860 „Wynik finansowy” oraz sald kont: 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”, 225 „Rozrachunki z budżetami”, 231 „Rozrachunki z pracownikami”, 229 „Pozostałe rozrachunki publicznoprawne”, 240 „Pozostałe rozrachunki”, czym naruszono art. 26 ust. 1 pkt 2 i 3 powołanej ustawy o rachunkowości.

W zakresie wykonania planu finansowego

W dniu 19 grudnia 2013 r. wszystkim zatrudnionym w OPS pracownikom przyznano nagrody uznaniowe, na wypłatę których Główny Księgowy podjął z rachunku bankowego środki pieniężne

w gotówce w łącznej wysokości 7.456,05 zł. W kontrolowanej próbie dowodów księgowych znajdowały się dodatkowo trzy przypadki pobrania gotówki z banku celem wypłaty gotówkowej świadczeń na rzecz osób uprawnionych. Na listach wypłat gotówkowych brak było pisemnego potwierdzenia, iż uprawnione osoby otrzymały ww. świadczenia. W myśl art. 21 ust. 1 pkt 5 powołanej ustawy o rachunkowości dowód księgowy powinien zawierać co najmniej podpis wystawcy dowodu oraz osoby, której wydano lub od której przyjęto składniki aktywów. W regulacjach wewnętrznych jednostki nie przewidziano obrotu gotówkowego. Taki stan nie zapewniał spełnienia wymogu sprawowania kontroli zarządczej określonego w art. 68 ust. 2 pkt 1 powołanej ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którymi celem takiej kontroli jest zapewnienie zgodności działalności z przepisami oraz procedurami wewnętrznymi, podziału kluczowych obowiązków, delegowania uprawnień, weryfikacji operacji finansowych przed i po realizacji.

Akta osobowe pracowników (w trzech przypadkach na siedem objętych kontrolą) nie posiadały numeracji, co było niezgodne z § 6 ust. 3 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 28 maja 1996 r. w sprawie zakresu prowadzenia przez pracodawców dokumentacji w sprawach związanych ze stosunkiem pracy oraz sposobu prowadzenia akt osobowych pracownika (Dz.U. Nr 62 poz. 286 ze zm.).

W przypadku dwóch spośród siedmiu objętych kontrolą wynagrodzeń pracowników, wynagrodzenie w okresie od września do grudnia 2013 r. wypłacane było w innej wysokości, niż wynikało to ze zgromadzonych w aktach osobowych pism przyznających wynagrodzenia. Na konto jednego z pracowników w miesiącach luty i marzec 2015 r. przelano wynagrodzenie w innej wysokości, niż wynikało to z list płac za ww. miesiące. Analogiczna sytuacja miała miejsce w miesiącu styczniu 2015 r. i dotyczyła wypłaty pracownikowi dodatkowego wynagrodzenia rocznego. W miesiącu grudniu 2013 r. i styczniu 2014 r. przekazano na rzecz Banku Pocztowego tytułem spłaty raty pożyczki jednego z pracowników kwotę 1.157,60 zł, która nie została potrącona z wynagrodzenia pracownika, w miesiącu styczniu 2015 r. dokonano przelewu na rzecz Banku Pocztowego S.A. Oddział Wrocław tytułem spłaty raty pożyczki pracownika w innej wysokości, niż wynikało to z list płac za ten miesiąc. Zgodnie z art. 94 pkt 5 ustawy z 26 czerwca 1974 r. Kodeks Pracy (Dz.U. z 2016 r., poz. 1666) pracodawca jest zobowiązany terminowo i prawidłowo wypłacać wynagrodzenie.

W przypadku wydania decyzji w sprawie przyznania dodatków mieszkaniowych dla pięciu osób (OPS-51/78/2011, OPS-51/153/2011, OPS-51/000048/07/2012, OPS-51/000035/02/2013, OPS-51/000106/08/2013, OPS-51/000049/04/2014, OPS/DM/000057/2014, OPS-51/40/2012, OPS-51/000081/09/2012, OPS-51/000042/04/2013, OPS-51/000116/09/2013, OPS-51/000048/03/2014, OPS/DM/000058/2014, 182/2010, OPS-51/92/2011, OPS-51/18/2012, OP-51/18/2012/A, OPS/DM/000048/2015, OPS/ZK_DM/000063/2015, OPS/DM/000049/2015, OPS/ZK_DM/000062/2015) nie były one poprzedzone złożeniem wniosku o przyznanie dodatku mieszkaniowego oraz deklaracją o wysokości dochodów i innych dokumentów, wyszczególnionych

w § 5 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 grudnia 2001 r. w sprawie dodatków mieszkaniowych (Dz.U. Nr 156, poz. 1817 ze zm.), czego wymagały przepisy art. 7 ust. 1 ustawy 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz.U. z 2013 r., poz. 966 ze zm.). Przyznane dodatki mieszkaniowe na podstawie ww. decyzji były przekazywane na osobiste rachunki dwóch pracowników (w latach 2013-2015 przekazano kwotę ogółem 22.379,89 zł). Zgodnie z art. 8 ust. 1 i 2 cytowanej ustawy o dodatkach mieszkaniowych dodatek mieszkaniowy wypłaca się, w terminie do dnia 10 każdego miesiąca z góry, zarządcy domu lub osobie uprawnionej do pobierania należności za lokal mieszkalny. W tym samym terminie wypłaca się ryczałt, o którym mowa w art. 6 ust. 7. Dodatek mieszkaniowy wypłaca się w całości do rąk osoby będącej właścicielem domu jednorodzinnego w terminie, o którym mowa w ust. 1.

Na objętych kontrolą 21 decyzji w sprawie przyznania dodatków mieszkaniowych - 15 decyzji nie zawierało podpisu osoby upoważnionej do wydania decyzji, dwie decyzje nie zawierały uzasadnienia, trzy decyzje nie zawierały podstawy prawnej. Naruszało to przepisy art. 107 ust. 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2013 r., poz. 267 ze zm., obecnie Dz.U. z 2016 r., poz. 23), zgodnie z którymi decyzja powinna zawierać oznaczenie organu administracji publicznej, datę wydania, oznaczenie strony lub stron, powołanie podstawy prawnej, rozstrzygnięcie, uzasadnienie faktyczne i prawne, pouczenie, czy i w jakim trybie służy od niej odwołanie, podpis z podaniem imienia i nazwiska oraz stanowiska służbowego osoby upoważnionej do wydania decyzji.

W przypadku trzynastu decyzji nr OPS/DM/000058/2014, OPS/DM/000048/2015, OPS/DM/000049/2015, OPS/DM/000096/2015, OPS/DM/000061/2015, OPS/DM/000025/2015, OPS/DM/000103/2015, OPS/DM/000013/2015, OPS/DM/000152/2015, OPS/DM/000051/2015, OPS/DM/000102/2015, OPS/DM/000011/2016, OPS/DM/000105/2015 wysokość dodatku mieszkaniowego, łącznie z ryczałtem wynosiła powyżej 50% do 70% wydatków przypadających na normatywną powierzchnię zajmowanego lokalu mieszkalnego, tymczasem zgodnie z postanowieniem uchwały nr XVII/115/04 Rady Miejskiej w Złotym Stoku z 22 kwietnia 2004 r. wysokość dodatku mieszkaniowego, łącznie z ryczałtem nie może przekroczyć 50% wydatków przypadających na normatywną powierzchnię zajmowanego lokalu mieszkalnego. Wskutek powyższego na podstawie ww. decyzji za okres 6 miesięcy wypłacono dodatki zawyżone o kwotę ogółem 5.534,64 zł.

Listy wypłat dodatków mieszkaniowych z 2 stycznia 2013 r., 1 lutego 2013 r., 1 marca 2013 r., 6 maja 2013 r., 3 czerwca 2013 r., 2 marca 2015 r., 2 lutego 2015 r., 2 kwietnia 2015 r. nie były podpisane przez osobę dokonującą kontroli merytorycznej i zatwierdzającej do wypłaty, a na listach z 3 listopada 2014 r. i 7 stycznia 2015 r. brak było podpisu osoby sporządzającej listę oraz podpisu osoby dokonującej kontroli merytorycznej i zatwierdzającej do wypłaty, czego wymagały zapisy Instrukcji obiegu i kontroli dokumentów księgowych z dnia 1 stycznia 2007 r. (zarządzenie nr 2/2007 Kierownika OPS).

W przypadku sześciu decyzji kwota ryczałtu za brak instalacji gazu przewodowego, instalacji ciepłej wody, instalacji doprowadzającą energię cieplną do celów ogrzewania została wyliczona w oparciu o stawkę za 1 kwh inną, niż wynikała z wyliczenia z dołączonego rachunku za energię do wniosku. Skutkiem powyższego wypłacono ogółem o 83,96 zł większe ryczałty. Zgodnie z § 3 ust. 1, 2, 3 rozporządzenia Rady Ministrów z 28 grudnia 2001 r. w sprawie dodatków mieszkaniowych (Dz.U. z 2001 r., Nr 156, poz. 1817) jeżeli lokal mieszkalny nie jest wyposażony w instalację doprowadzającą energię cieplną do celów ogrzewania, za wydatek, stanowiący podstawę obliczania ryczałtu na zakup opału, uznaje się równowartość 5 kilowatogodzin energii elektrycznej według rachunku za ostatni okres rozliczeniowy, z wyłączeniem opłaty abonamentowej oraz stałych opłat miesięcznych, na 1 m² normatywnej powierzchni użytkowej, o której mowa w art. 5, z uwzględnieniem art. 6 ust. 9 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych. Jeżeli lokal mieszkalny nie jest wyposażony w instalację ciepłej wody, za wydatek, stanowiący podstawę obliczania ryczałtu na zakup opału, uznaje się równowartość 20 kilowatogodzin energii elektrycznej według rachunku za ostatni okres rozliczeniowy, z wyłączeniem opłaty abonamentowej oraz stałych opłat miesięcznych, na każdego członka gospodarstwa. Jeżeli lokal mieszkalny nie jest wyposażony w instalację gazu przewodowego, za wydatek, stanowiący podstawę obliczania ryczałtu na zakup opału, uznaje się równowartość 10 kilowatogodzin energii elektrycznej w gospodarstwie jednoosobowym według rachunku za ostatni okres rozliczeniowy, z wyłączeniem opłaty abonamentowej i stałych opłat miesięcznych, oraz równowartość 2 kilowatogodzin na każdą dodatkową osobę.

W zakresie zamówień publicznych

W postępowaniach w sprawie udzielenia zamówień publicznych pn. „Dożywianie dzieci szkolnych oraz dorosłych mieszkańców Gminy Złoty Stok” (OPS415.1/2012; OPS415.2/2012; OPS415.3/2013):

- do opisu przedmiotu zamówienia zastosowano błędny kod CPV - 55520000-3. W myśl rozporządzenia (WE) Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2195/2002 z dnia 5 listopada 2002 r. w sprawie Wspólnego Słownika Zamówień (CPV) (Dz. Urz. WE L 340 z 16.12.2002, str. 0001-0562; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 6, t. 5, str. 3, ze zm.), usługom w zakresie posiłków szkolnych odpowiada kod CPV – 55523100-3,
- w Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia nie zawarto m.in.: trybu udzielania zamówienia, informacji o formalnościach jakie powinny zostać dopełnione po wyborze oferty w celu zawarcia umowy w sprawie zamówienia publicznego, pouczenia o środkach ochrony prawnej przysługujących wykonawcy w toku postępowania o udzielenie zamówienia, co było niezgodne z art. 36 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2013 r. poz. 907 ze zm., obecnie Dz.U. z 2015 r. poz. 2164 ze zm.),

- nie poinformowano wszystkich wykonawców biorących udział w postępowaniu o wyborze najkorzystniejszej oferty, co było niezgodne z art. 92 ust. 1 pkt 1 ustawy Prawo zamówień publicznych,
- w przypadku ww. postępowania o udzielenie zamówienia publicznego z 2013 r. nie zamieszczono ogłoszenia o udzieleniu zamówienia w Biuletynie Zamówień Publicznych, wbrew dyspozycji art. 95 ust. 1 powołanej ustawy Prawo zamówień publicznych.

Za zaistniałe nieprawidłowości odpowiedzialność ponosi Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej na podstawie art. 53 ust. 1 powołanej ustawy o finansach publicznych i art. 4 ust. 5 powołanej ustawy o rachunkowości: do 24 kwietnia 2015 r. pani Aleksandra Majorczyk, od 30 kwietnia 2015 r. pani Magdalena Międzybrocka oraz główny księgowy na podstawie art. 54 ust. 1 powołanej ustawy o finansach publicznych: do 24 kwietnia 2015 r. pani Aleksandra Józwiak-Myszogład, od 30 kwietnia 2015 r. do 31 lipca 2015 r. pani Irena Biskupska, od 1 sierpnia 2015 r. pani Małgorzata Kapusta.

WNIOSKI POKONTROLNE

Przekazując powyższe do wiadomości Pani Kierownik, Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych, wnosi o podjęcie skutecznych działań mających na celu wyeliminowanie stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień oraz niedopuszczenie do ich ponownego wystąpienia w przyszłości, między innymi poprzez realizację następujących wniosków:

1. Przestrzeganie przepisów ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2016 r., poz. 1047), w szczególności w zakresie:
  - a) rzetelnego przedstawiania sytuacji majątkowej i finansowej jednostki oraz ujmowania zdarzeń, w tym operacji gospodarczych w księgach rachunkowych i wykazywania w sprawozdaniu finansowym zgodnie z ich treścią ekonomiczną, stosownie do art. 4 ust. 1 i 2 ustawy,
  - b) ujmowania w tej samej wysokości wykazanych w księgach rachunkowych na dzień ich zamknięcia stanów aktywów i pasywów w otwartych na następny rok obrotowy księgach rachunkowych, stosownie do art. 5 ust. 1 ustawy,
  - c) dokonywania aktualizacji zasad (polityki) rachunkowości, stosownie do art. 10 ust. 2 ustawy,
  - d) zapewnienia automatycznej kontroli ciągłości zapisów oraz przenoszenia obrotów lub sald, stosownie do art. 13 ust. 5 ustawy,
  - e) przestrzegania zasady podwójnego zapisu, stosownie do art. 15 ust. 1 ustawy,

- f) uzgadniania danych kont ksiąg pomocniczych z saldami i zapisami na kontach księgi głównej, stosownie do art. 16 ust. 1 ustawy,
  - g) wprowadzania do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego zdarzeń, w tym operacji gospodarczych, które w tym okresie wystąpiły, w oparciu o dowody księgowe stwierdzające dokonanie operacji gospodarczej, zwane dalej "dowodami źródłowymi", stosownie do art. 4 ust. 2, art. 20 ust. 1 i 2 ustawy,
  - h) zamieszczania na dowodach księgowych wszystkich niezbędnych informacji określonych w art. 21 ust. 1 ustawy,
  - i) dokonywanie zapisów w księgach rachunkowych w sposób trwały, bez pozostawiania miejsc pozwalających na późniejsze dopiski lub zmiany, stosownie do art. 23 ust. 1 ustawy,
  - j) prowadzenia ksiąg rzetelnie, bezbłędnie, sprawdzalnie i bieżąco, stosownie do postanowień art. 24 ustawy,
  - k) przeprowadzania inwentaryzacji zgodnie z postanowieniami art. 26 ust. 1 ustawy.
2. Przestrzeganie przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2013 r., poz. 289 ze zm.), w szczególności w zakresie:
- a) dokonywania zapisów na kontach 130 „Rachunek bieżący” ,135 „Rachunek bankowy zfs” na podstawie dokumentów bankowych z zachowaniem pełnej zgodności zapisów między jednostką a bankiem, zgodnie z zasadami funkcjonowania tych kont określonymi w załączniku nr 3 do rozporządzenia,
  - b) wykazywania danych w bilansie jednostki budżetowej, stosownie do § 17 ust. 3 rozporządzenia,
  - c) prowadzenia ewidencji na kontach zespołu 4 i 7 zgodnie z zasadami funkcjonowania tych kont zawartymi w załączniku nr 3 do rozporządzenia.
3. Przestrzeganie przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2013 r., poz. 885 ze zm.) w szczególności w zakresie:
- a) art. 68 ust. 1 i 2 w związku z art. 69 ust. 1 ustawy w zakresie: ochrony zasobów, przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania, delegowania uprawnień oraz zarządzania ryzykiem, mających na celu zapewnienie realizacji celów i zadań jednostki w sposób zgodny z prawem, efektywny, oszczędny i terminowy,
  - b) dokonywania wydatków w granicach kwot określonych w planie finansowym, stosownie do art. 254 pkt 3 ustawy.
4. Przestrzeganie zapisów Instrukcji obiegu i kontroli dokumentów księgowych z dnia 1 stycznia 2007 r. w zakresie:

- a) dokonywania kontroli dowodów księgowych pod względem merytorycznym i formalnym oraz potwierdzenie dokonania sprawdzenia, zgodnie z ust. 3.1. oraz ust. 3.2. Instrukcji,
  - b) dokonywanie zapisów na dowodach księgowych w sposób trwały, do czego zobowiązuje ust. 3.1. pkt 1 lit. c) Instrukcji.
5. Przestrzeganie przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. z 2016 r. poz. 1015), w szczególności w zakresie wykazywania w sprawozdaniach kwot zgodnych z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej, stosownie do § 9 ust. 2 rozporządzenia.
  6. Przestrzeganie przepisów Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 25 marca 2002 r. w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy (Dz.U. nr 27 poz. 271 ze zm.), w szczególności w zakresie umieszczania wszystkich niezbędnych informacji na oświadczeniach dokumentujących wyjazdy służbowe, zgodnie z § 4 ust. 1 rozporządzenia.
  7. Przestrzeganie przepisów Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 28 maja 1996 r. w sprawie zakresu prowadzenia przez pracodawców dokumentacji w sprawach związanych ze stosunkiem pracy oraz sposobu prowadzenia akt osobowych pracownika (Dz.U. Nr 62 poz. 286 ze zm.), w szczególności poprzez prowadzenie akt osobowych w sposób określony w § 6 ust. 3.
  8. Dokonywanie wypłat wynagrodzenia oraz potrąceń z wynagrodzenia w wysokościach wynikających z prawidłowo sporządzonych i zatwierdzonych przez odpowiednie osoby do wypłaty list płac, zgodnie z art. 94 pkt 5 ustawy z 26 czerwca 1974 r. Kodeks Pracy (Dz.U. z 2016 r., poz. 1666).
  9. Przeanalizowanie i przeliczenie za lata 2013-2015 wynagrodzeń pracowników i poinformowanie Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu o skutkach finansowych w tym zakresie.
  10. Przestrzeganie przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2014, poz. 1053), w szczególności w zakresie prawidłowej klasyfikacji wydatków budżetowych.
  11. Przestrzeganie przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z 28 grudnia 2001 r. w sprawie dodatków mieszkaniowych (Dz.U. z 2001 r., nr 156, poz. 1817), w szczególności w zakresie wyliczania ryczałtu za brak instalacji gazu przewodowego, instalacji ciepłej wody, instalacji doprowadzającą energię cieplną do celów ogrzewania w oparciu o § 3 ust. 1, 2, 3 rozporządzenia,

12. Wydawanie decyzji w sprawie dodatków mieszkaniowych zawierających elementy wymagane przepisami art. 107 ust. 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2016 r., poz. 23).
13. Przestrzeganie przepisów ustawy z 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz.U. z 2013 r., poz. 966 ze zm.), w szczególności w zakresie:
  - a) przyznawania dodatku mieszkaniowego na wniosek osoby uprawnionej do dodatku mieszkaniowego, dołączonej do wniosku deklaracji o dochodach gospodarstwa domowego za okres 3 miesięcy kalendarzowych poprzedzających dzień złożenia wniosku oraz innych niezbędnych dokumentów, stosownie do art. 7 ust. 1 ustawy,
  - b) wypłacania dodatków mieszkaniowych na rzecz zarządcy domu lub osobie uprawnionej do pobierania należności za lokal mieszkalny, stosownie do art. 8 ust. 1 i 2 ustawy,
  - c) przy ustalaniu wysokości dodatków mieszkaniowych przestrzeganie postanowień uchwały Rady Miejskiej Złotego Stoku w sprawie wysokości wskaźników procentowych, o których mowa w art. 6 ust. 10 ustawy.
14. Przestrzeganie przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2015 r. poz. 2164 ze zm.), w szczególności poprzez:
  - a) dokonywanie opisu przedmiotu zamówienia poprzez wykorzystanie nazw i kodów określonych we Wspólnym Słowniku Zamówień, zgodnie z art. 30 ust. 7 ustawy,
  - b) określanie w Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia wszystkich niezbędnych elementów wskazanych w art. 36 ust. 1 ustawy,
  - c) informowanie wszystkich wykonawców o wyborze najkorzystniejszej oferty, zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy,
  - d) zamieszczanie ogłoszeń o udzieleniu zamówienia w Biuletynie Zamówień Publicznych, stosownie do art. 95 ust. 1 ustawy.

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, zgodnie z przepisem art. 9 ust. 3 i ust. 4 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych, oczekuje w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, zawiadomienia o wykonaniu wniosków lub o przyczynach ich niewykonania. Do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Izby. Zastrzeżenie składa właściwy organ jednostki kontrolowanej, za pośrednictwem Prezesa Izby, w terminie 14 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego. Podstawą zgłoszenia zastrzeżenia może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędna jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Do wiadomości:

Pani Grażyna Orczyk
Burmistrz Złotego Stoku